

18. Рузметова, И. М., & Нигматов, Р. Н. (2017). Анализ ортопатомограммы при вторичных деформациях зубного ряда у детей сменного прикуса. *Stomatologiya*, (4), 56-58.

19. Рузметова, И., Шамухамедова, Ф., & Нигматов, Р. (2015). Изучение частоты первичной адентии у детей со сменным прикусом и оказание им стоматологической помощи. *Stomatologiya*, 1(3 (61)), 17-21.

BOLALARDA SOXTA PROGENIK PRIKUSNI ERTA ANIQLASHNING ZAMONAVIY USULLARI

**Shaamuhamedova F.A., Nigmatova I.M.,
magistr Sattarov J.A**

TDSI Ortodontiya va tishlarni protezlash kafedrası

Tadqiqotning dolzarbligi. Soxta progenik prikus ko'p uchraydigan prikus anomaliyalaridan biri hisoblanib, progenik prikus umumiy ortodontik muolaja uchun murojaat qilgan bemorlarning 4-6% tashkil qiladi (Ya.F. Xoroshilkina). Ushbu nuqson yurtimiz aholisining ko'p qismida nuqsonning uchrashi kuzatiladi. Soxta progenik prikus nafaqat morfologik, balki estetik va funksional buzilishlarga ham sabab bo'lishi so'nggi yillarda ushbu nuqsonni davolash samaradorligini oshirishga bo'lgan etiborni kuchaytirdi.

Ushbu anomaliya o'z vaqtida to'g'ri davolanmasligi yuz jag' tizimida morfologik o'zgarishlarga olib kelishi, yuz ko'rishi va shaklida sezilarli buzilishlar bilan nomoyon bo'lishi, davolash samaradorligi oshirishga va shu yo'nalishdagi ilmiy izlanishlarni davom ettirish kerakligini ko'rsatadi. Soxta progenik prikusni tashxislash va davolash rejasini tuzishga bir qator adabiyotlarda ko'p etibor qaratilgan (Ya.F. Xoroshilkina, L.S.Persin, 1978; E.N.Julev 1987; R.N.Nigmatov 2015; F.A.Shaamuhammedova 2021, I.M.Nigmatova 2021; S.S.Murtazayev 2023.).

Tadqiqot maqsadi: Soxta progenik prikus mavjud bolalarda tashxislash usullarini baholash.

Tadqiqot usullari: Klinik, rentgenologik, antropometrik, sefalometrik.

Tadqiqot materiallari: TDSI Ortodontiya va bolalar stomatologiyasi protezlash klinikasiga ortodontik yordam so'rab murojaat qilgan 6-12 yosh oralig'idagi 55 ta bemor, ulardan 29 tasi (52.7%) o'g'il bolalar, 26 tasi (47.3%) qiz bolalar tekshiruvdan o'tkazildi.

Soxta progenik prikusni aniqlash uchun og'iz bo'shlig'ida klinik ko'rik o'tkazildi va tashxislash uchun rentgenologik usullardan rentgenologik usullardan (3D-rentgen, TRG) foydalanildi.

Tadqiqot natijalari: Soxta progenik prikusni aniqlash uchun og'iz bo'shlig'ida klinik ko'rik o'tkazildi va TRG o'tkazilganda quidagi natijalar aniqlandi:

(ANB-2), (SN.GoGn-39°, FMA-28°) pastki jag' frontal tishlar protruziyasi (IMPA-98°, 1.NB-34°), yuqori jag' jag' frontal tishlar retruziyasi (1.NA-18°, 1-NA-1mm) va pastki lab oldinga chiqishi (Ricketts E-line 3mm).

Soxta proginik prikus sagittal yo'nalishdagi prikus anomaliyasi hisoblanib, pastki jag' tish qatori yuqoriga nisbatan oldinda joylashadi. Bunda Engl bo'yicha oltinchi tishlar holati 1-sinf bo'yicha bo'lib, nuqson asosan pastki jag' tish qatori frontal tishlarning yuqoriga nisbatan mezial joylashuvi bilan ifodalanadi. Bundan tashqari yuqori jag'ning mikrognatiyasi, yuqori va va pastki jag'larning o'zaro munosabati buzilishi, yuz chuqurligini o'zgarishi bilan namoyon bo'ladi.

Xulosa. Soxta progenik prikus mavjud bolalarda yuz skeletini sefalometrik tekshirish natijalarni baholashushbu nuqsonning formalari va tarqalish darajasini aniqlashga yordam berdi. Ushbu nuqsonning ko'p uchraydigan shakllaridan biri paski jag'ning qisman makrognatiyasi(19.2%) uchraydi. Nisbatan kamroq uchraydigan shakllariga yuqori jag' mikrognatiyasi va retrognatiyasi(17%). Yuqori jag' retrognatiyasi va paski jag'ning qisman makrognatiyasi bilan birga uchrashi bolalarning 10% ida uchraydi.

Adabiyotlar

1. Murtazaev S. S., Dusmukhamedov M. Z., Murtazaev S. S. Ethnic aspects of orthognathic bite //European science review. – 2015. – №. 7-8. – С. 80-84.
2. Муртазаев С.С., Отамуродова Г.С., Кодирова С.У., Общий обзор микроимплантов используемых в ортодонтии, характеристики и виды (по данным литературных источников). Сб. Тезисов “YOSH OLIMLAR KUNI” 2024 25-апрел. С.
3. Муртазаев С.С Влияние наследственных заболеваний на формирование зубочелюстной системы у детей Сборник Тезисов 2023 г ноябрь
4. Нигматов Р.Н., Муртазаев С.С., Нигматова И.М., Арипова Г.Э., Шамухамедова Ф.А., Кодиров Ж.М., Акбаров К.С., Расулова Ш.Р., Аралов М.Б., Нигматова Н.Р. (2023). Отчет о опубликованные научные труды сотрудников кафедры ортодонтии и зубного протезирования за 2022-23 учебный год. *Conferences*, 167–187. извлечено от <http://journals.scinnovations.uz/index.php/aposo/article/view/1146>
5. Юлдашев Т.А., Муртазаев С.С., Изменения гигиены полости рта при ношении несъемных ортодонтических аппаратов. Сборник Тезисов 2023 г ноябрь
6. Nigmatov R.N. Shomuxamedova F.A., Nigmatova I.M. Ortodontiya Darslik. 2-jild Tibbiyot oliy o'quv yurtlarining "Stomatologiya" fakulteti Talabalari. T. 2021.
7. Prosthodontics in pediatric dentistry. // Нигматов Р.Н. / Дарслик. Инглиз тилида. Т.- 2024. – 240 р.

IMPROVEMENT OF DIAGNOSTICS AND TREATMENT OF MEDICAL STOMATITIS

Shomuhamedova F.A, Nurullaeva I. 1st year master of TSDI

Supervisor: Kahharova D.J., Associate Professor of the Department of GTD
Tashkent State Dental Institute

Relevance. Allergic inflammatory reactions occurring on the oral mucosa while taking the drug are nonspecific. Drug stomatitis is a lesion of the oral cavity that occurs